

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6To/26/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7215011568
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Dudík
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7215011568.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Dudíka a sudcov JUDr. Anny Kohutovej a JUDr. Miroslava Baňackého, PhD. na verejnom zasadnutí konanom dňa 5. mája 2020, v trestnej veci obžalovaného E. T., pre zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., o odvolaní obžalovaného a družky obžalovaného C. F. proti rozsudku Okresného súdu Košice II zo dňa 1. 4. 2020, sp. zn. 4T/130/2015 takto

rozhodol:

I. Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie obžalovaného E. T..

II. Podľa § 316 ods. 1 Tr. por. z a m i e t a odvolanie družky obžalovaného C. F..

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Košice II zo dňa 1. 4. 2020, sp. zn. 4T/130/2015 bol obžalovaný E. T. uznaný vinným zločinom úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v V. na ul. M. V. X v pobočke T. L. L., a.s. F. dňa 26. 11. 2012 v presne nezistenom čase, uzavrel prostredníctvom obchodného zástupcu T. L. L., a.s. Y. M. Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 61.000 Eur za účelom kúpy nehnuteľnosti, ktorý sa zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 411,23 Eur, kde okrem sumy 1.200 Eur doposiaľ neuhradil ani jednu splátku, pričom pri uzatváraní zmluvy predložil pracovnú zmluvu, potvrdenie o príjme a výplatné pásky za mesiac september a október 2012, v ktorých deklaroval, že od 1. 5. 2010 je zamestnancom spol. S. L. T., s.r.o. so sídlom Č. M., ul. T. XXXX/XX s čistým ročným príjmom 256.552 Kč, čo sa nezakladalo na pravde, čím takto spol. T. L. L., a.s. so sídlom v F., F. XX, IČO: XX XXX XXX spôsobil škodu v celkovej výške 62.323,98 Eur.

Súd za to obžalovanému uložil podľa § 222 ods. 4 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. súd pre účely výkonu trestu obžalovaného zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenej spoločnosti T. L. L., a.s. F., ul. F. XX, IČO: XX XXX XXX škodu vo výške 61.000 (šesťdesiatjedentisíc) Eur.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. odkázal poškodenú spoločnosť T. L. L., a.s. F., ul. F. XX, IČO: XX XXX XXX so zvyškom nároku na náhradu škody na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku zahlásil odvolanie obžalovaný E. T., a to ústne do zápisnice o hlavnom pojednávaní, ktoré aj písomne odôvodnil.

Odvolaie taktiež podala družka obžalovaného C. F..

Obžalovaný E. T. v písomných dôvodoch odvolania uviedol, že výrok napadnutého rozsudku o treste považuje za nesprávny, nakoľko uložený trest je neprimerane prísny a je v rozpore s jeho účelom deklarovaným v ustanovení § 34 ods. 1 Tr. zák.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. por. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Trest ako najzávažnejší zásah štátu do základných ľudských práv páchatela nesmie byť ukladaný mechanicky, bez zváženía všetkých okolností konkrétneho prípadu a pomerov páchatela. Z požiadavky primeranosti trestu jednoznačne vyplýva zákaz akéhokoľvek exemplárneho trestania. Trestnú represiu je nutné uplatňovať len v nevyhnutne nutnej miere.

Trest nesmie byť prejavom neprimeraného inštitucionalizovaného násilia spoločnosti proti jednotlivcovi. Len trest vymeraný s maximálnym ohľadom na charakter jednotlivého prípadu môže byť trestnom primeraným.

Podľa § 34 Tr. zák. je účelom trestu ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestnej činnosti, pričom táto ochrana sa realizuje formou trestnej represie (tým, že sa páchatelovi zabráni v páchaní trestnej činnosti), individuálnej prevencie (tým, že sa vytvorí podmienky pre výchovu páchatela k tomu, aby viedol riadny život) a generálnej prevencie (tým, že sa iní odradia od páchania trestnej činnosti).

Aj keď represia a výchova sú z hľadiska účelu trestu veľmi dôležité, nie sú cieľom samy osebe, ale sú prostriedky na dosiahnutie konečného cieľa, ktorým je ochrana spoločnosti pred kriminalitou. Ujma nie je cieľom trestu, je iba nevyhnutným prostriedkom na dosiahnutie účelu trestu. V trestnom zákonodarstve právneho štátu nie je trest sám osebe účelom a nemôže byť pomstou, či odplatou za spáchaný trestný čin.

Európsky súd pre ľudské práva, Ústavný súd Slovenskej republiky ako aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach pri uplatňovaní požiadavky primeranosti trestu uplatňujú princíp proporcionality, vyjadrujúci požiadavku zachovania spravodlivej rovnováhy medzi všeobecnými záujmami spoločnosti a garanciami základných práv jednotlivcov, resp. požiadavku proporcionality medzi zásahom do práva a sledovaným cieľom, pričom nevyhnutnosť rešpektovania tohto princípu sa zdôrazňuje aj pri zásahoch do práv chránených dohovorom majúcih podobu trestných sankcií.

Aj keď trestnou sadzbou zákonodarca v súlade so zásadou nulla poena sine lege stanovuje súdu isté mantinely pri jeho rozhodovaní, zároveň mu ponecháva dostatočný priestor pre individualizáciu trestu podľa okolností konkrétneho prípadu. Trest (osobitne trest odňatia slobody) ako sankcia predstavuje najcitlivejší a najtvrdší prostriedok štátneho donútenia. Z hodnotového systému právneho štátu je nutné vyvodit', že sloboda môže byť zachovaná jedine tak, že sa s ňou bude nakladať ako s najväčším princípom, ktorý nesmie byť obetovaný účelnosti. Trest realizuje svoje poslanie - ochranu spoločnosti niekoľkými funkciami, ako sú represia, resocializácia páchatelov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti. Vychádzajúc zo zásady humanity treba dodržať princíp úmernosti represie, aby táto neprekročila mieru nevyhnutnú pre splnenie účelu trestu.

Teoretické východiská penológie poukazujú na potrebu zvolit' optimálnu mieru represie, keďže ani príliš mierny ani príliš prísny trest podľa nej nepôsobí výchovne, ale demoralizujúco a zároveň varujú pred tzv. exemplárnym trestaním, spočívajúcim v tom, že sa konkrétna prísnosť trestu neodôvodňuje hľadiskom individuálnej prevencie, ale potrebou odstrániť verejnosť ustanovením prehnane prísnych trestov, kde je zintenzívnením represie potlačený moment prevencie. Moderné humanistické teórie zaoberajúce sa

účelom trestu a trestného práva vôbec sú založené na myšlienke, že trestné konanie má sledovať rovnako preventívny a resocializačný cieľ má totiž prispieť k polepšeniu a náprave páchatel'a. Cieľom trestného konania má byť dosiahnutie toho, aby obvinený páchatel' zaujal ku spáchaniu trestného činu sebakritický a kajúcny postoj, ktorý sľubuje možnosť jeho nápravy. V takom prípade je dobré, že páchatel' trest považuje za adekvátny, spravodlivý a súhlasí s ním. V trestnom zákonodarstve právneho štátu nie je trest sám osebe účelom, nepredstavuje odplatu za spáchaný trestný čin. Takéto ponímanie trestu sa líši od absolútnych teórií trestu vychádzajúc zo zásady „punitur, ne pecce tur“, teda, „trestá sa, aby nebolo páchané zlo“. Preto možno nepochybne konštatovať, že páchatel'a môže so spravodlivosťou, a teda aj so spoločnosťou, zmieriť len spravodlivý trest.

Trest, ktorým štát a spoločnosť reaguje na spáchaný trestný čin ako na nespravodlivé konanie, by mal nespravodlivosť spôsobenú trestným činom napraviť, a nie ešte viac rozmnožiť.

Primeranosť trestu je zároveň nevyhnutným predpokladom dosiahnutia výchovných účinkov trestu, keďže nevyhnutným predpokladom prevýchovy páchatel'a je jeho akceptovanie trestu ako spravodlivého následku jeho protiprávneho konania, pričom v prípade nespravodlivého trestu k takejto akceptácii trestu zo strany páchatel'a pochopiteľne nemôže dôjsť. Spravodlivosť trestu tak možno považovať aj za predpoklad prerastania represívneho pôsobenia trestu do pôsobenia výchovného.

V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá fakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a výmera trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu. Medzi skutočnosťami, na ktoré by v záujme individualizácie trestu mal súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadať, patria napríklad spôsob spáchania činu a jeho následok, miera zavinenia, pohnútky, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatel'a, pomery páchatel'a (majetkové, osobné, rodinné pomery, zdravotný stav páchatel'a a jeho rodiny) či možnosť jeho nápravy. Nevyhnutné je celkové posúdenie osobnosti obžalovaného, jeho osobnostného profilu, charakterových a psychických vlastností, veku a podobne, ako i individuálne posúdenie pohnútok a dôvodov, ktoré viedli k spáchaniu trestného činu. Tak ako pri rozhodovaní o vine i pri rozhodovaní o treste sa vnútorné presvedčenie súdu vytvára na základe logického úsudku, na zodpovednom a starostlivom zhodnotení každej z jednotlivých okolností prípadu individuálne i v ich vzájomných súvislostiach a v súhrne. Len dôsledné a dôkladné poznanie veci a všetkých okolností prípadu umožňuje, aby súd v zmysle zásad voľného uváženia, objektívnosti a diferencovanosti rozhodol o spravodlivej výmere konkrétneho trestu. Výsledkom toho by malo byť spravodlivé, jasné, zrozumiteľné a presvedčivé rozhodnutie. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácie by mala nútiť súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda brániť mechanickému postupovaniu súdu pri rozhodovaní o treste.

Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že s prihliadnutím na osobu obžalovaného a charakter zločinu, ako aj na dobu spáchania skutku, mu uložil nepodmienečný trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonom stanovenej sadzby, t.j. v trvaní 5 rokov.

Podľa § 222 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., kto vyláka od iného úver alebo zabezpečenie úveru tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí malú škodu, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 a spôsobí ním značnú škodu.

Podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Je pravdou, že bol viackrát súdne trestaný, avšak všetky tieto odsúdenia sú zahladené a hľadá sa na neho, ako keby nebol odsúdený. Od jeho posledného odsúdenia prešla dlhá doba, počas ktorej viedol riadny život. Skutok, pre ktorý sa teraz proti nemu vedie trestné konanie, spáchal ešte v roku 2012.

V Českej republike má družku a dve maloleté deti. Výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody bude mať na nich veľmi negatívny dopad. Okrem neho sa o nich nemá kto postarať a zabezpečiť ich ako rodinu. Sú na neho odkázané.

Použitie zákonom stanovenej trestnej sadzby v rozsahu 5 až 12 rokov považuje vzhľadom na dobu, ktorá uplynula od spáchania skutku, jeho priznanie a potrebu postarať sa o jeho rodinu považuje za neprimerane prísne.

Uvedomil si nesprávnosť svojho konania a ku spáchanému trestnému činu zaujal kritický postoj. Aj aktuálny výkon väzby je mu ponaučením. Sľubuje, že trestnej činnosti sa už nedopustí a bude viesť riadny život a starať sa o svoju rodinu. Svoje konanie veľmi ľutuje.

Z uvedených dôvodov žiada odvolací súd, aby zväžil možnosť uloženia trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby.

Družka obžalovaného C. F. v písomných dôvodoch odvolania žiadala odvolací súd o zmiernenie trestu obžalovanému E. T., s ktorým má dve maloleté deti, žije s deťmi v ubytovni a je vedená na úrade práce. Dcéra od roku 2019 má zdravotné problémy a v prípade, ak by bol obžalovaný na slobode, by sa ich životná situácia zmenila.

Krajský súd na podklade podaných odvolaní podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil nasledovné.

Obžalovaný E. T. na hlavnom pojednávaní dňa 23. 5. 2018 urobil vyhlásenie podľa § 257 Tr. por., že je vinný zo spáchania žalovaného skutku.

Následne okresný súd prijal v zmysle § 257 ods. 7, ods. 8 Tr. por. vyhlásenie obžalovaného E. T., že je vinný zo spáchania skutku a súčasne vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu priznania viny sa nevykoná, a vykoná iba dokazovanie ohľadne druhu a výmery trestu.

Napadnutý rozsudok je výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku, a v ktorom nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci.

Zákonom predpísaným spôsobom a v súlade s ustanovením § 2 ods. 10 Tr. por. vykonal okresný súd všetky dostupné dôkazy potrebné pre poznanie skutkových okolností nevyhnutných pre zákonu zodpovedajúce rozhodnutie o obžalobe, vrátane obhajobných tvrdení obžalovaného.

Okresný súd dôkazy vyhodnotil v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por. jednotlivo, vo vzájomných súvislostiach, ako aj v celom ich súhrne logickým a predpísaným spôsobom.

V odôvodnení napadnutého rozsudku v súlade s ustanovením § 168 Tr. por. dostatočne vyložil, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov a dôsledne sa zaoberal aj obhajobou obžalovaného E. T..

Krajský súd si v celom rozsahu osvojil správne a zákonné odôvodnenie napadnutého rozsudku, nemal žiadne pochybnosti o závere okresného súdu, že obžalovaný sa dopustil konania tak, ako je uvedené vo výroku napadnutého rozsudku.

Okresný súd správne vychádzal z vykonaného dokazovania, a to z výpovede obžalovaného E. T., splnomocneného zástupcu poškodenej strany Ing. Y. V., zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX, ako aj ostatných listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou spisového materiálu.

Prvostupňový súd v skutkovej vete výroku svojho rozsudku ohraničil a konkretizoval trestný skutok, ktorý je vyjadrením zisteného skutkového stavu.

V súlade so zákonom tento skutkový stav okresný súd aj správne posúdil, keď konanie obžalovaného právne kvalifikoval ako zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 4 Tr. zák.

Krajský súd sa v plnom rozsahu stotožnil so záverom okresného súdu, že obžalovaný E. T. vylákal od iného úver tým, že ho uviedol do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru, a tak mu spôsobil značnú škodu.

Rovnako aj pri rozhodovaní o treste obžalovaného okresný súd náležitým spôsobom prihliadol ku všetkým okolnostiam, ktoré mali vplyv na určenie jeho druhu a výmery.

Trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov nepodmienečne so zaradením obžalovaného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia aj podľa krajského súdu zodpovedá všetkým zákonným kritériám pre ukladanie trestu uvedeným v § 34 ods. 1, ods. 4 a § 48 ods. 4 Tr. zák.

Obdobne aj krajský súd hodnotiac osobu obžalovaného dospel k záveru, že účel trestu sledovaný zákonom bude u neho splnený iba takým druhom a výmerou trestu, aký mu bol uložený súdom prvého stupňa, a to tak z hľadiska individuálnej, ako aj generálnej prevencie.

Uloženie trestu okresný súd aj vecne správne a zákonne odôvodnil.

Zákonne rozhodol okresný súd aj vo výroku o náhrade škody, ktorý odôvodnil vo svojom rozhodnutí, pričom krajský súd nezistil ani v tomto smere žiadne pochybenia.

Krajský súd si závery vyjadrené v napadnutom rozsudku osvojil v celom rozsahu, v podrobnostiach na ne poukazuje, a preto odvolanie obžalovaného ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Ohľadom odvolania družky obžalovaného C. F. krajský súd uvádza nasledovné.

Podľa § 308 ods. 2 Tr. por., v prospech obžalovaného môžu rozsudok odvolaním napadnúť okrem obžalovaného a prokurátora i príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Prokurátor môže tak urobiť i proti vôli obžalovaného. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môže i proti vôli obžalovaného za neho v jeho prospech odvolanie podať aj jeho zákonný zástupca alebo jeho obhajca.

Osobám uvedeným v § 308 ods. 2 Tr. por. (okrem obžalovaného a prokurátora), ktoré sú oprávnené podať odvolanie v prospech obžalovaného, sa rovnopis rozsudku nedoručuje.

Podľa § 309 ods. 1 Tr. por., odvolanie sa podáva na súde, proti ktorého rozsudku smeruje, a to do 15 dní od oznámenia rozsudku. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

Podľa § 309 ods. 2 Tr. por., ak sa rozsudok oznamuje tak obžalovanému, ako aj jeho obhajcovi a zákonnému zástupcovi, plynie lehota od toho oznámenia, ktoré bolo vykonané najneskoršie.

Podľa § 309 ods. 4 Tr. por., iným osobám uvedeným v § 308 ods. 2 okrem prokurátora sa končí lehota tým istým dňom ako obžalovanému.

Zo spisového materiálu je zrejmé, že tak obžalovaný E. T., ako aj obhajca obžalovaného boli prítomní na verejnom zasadnutí dňa 1. 4. 2020, pričom odvolanie mohli podať do 15-tich dní od oznámenia rozsudku, teda do 16. 4. 2020.

Keďže v zmysle § 309 ods. 4 Tr. por. družke obžalovaného končí lehota tým istým dňom ako obžalovanému, teda dňom 16. 4. 2020 a odvolanie podala dňa 4. 5. 2020, čo je zrejmé z pripojenej poštovej obálky na č.l. 340 spisového materiálu, odvolanie podala oneskorene.

Podľa § 316 ods. 1 Tr. por., odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré

v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

To boli dôvody, pre ktoré krajský súd o odvolaní obžalovaného E. T. rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.